

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Seimo
Audito komitetui

Į 2023-12-18 Nr. S-2023-5691

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO AUDITO KOMITETO 2023 M. GRUODŽIO 13 D. POSĖDŽIO PROTOKOLO NR. 141-P-36 SPRENDIMŲ ĮGYVENDINIMO

Lietuvos Respublikos finansų ministerija, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo Audito komiteto 2023 m. gruodžio 13 d. posėdžio protokolo Nr. 141-P-36 (toliau – Protokolas) 5 klausimo „Dėl vidaus audito tarnybų veikimo viešuosiuose juridiniuose asmenyse“ 1–3 punktuose išdėstytus prašymus ir būdama atsakinga už valstybės politikos vidaus audito srityje formavimą, organizavimą, koordinavimą ir jos įgyvendinimo kontrolę, teikia informaciją apie Protokole nurodytų veiksmų įgyvendinimo eigą:

Dėl Protokolo 1 punkte nurodytų veiksmų

Siekdami išanalizuoti ir įvertinti vidaus audito tarnybų rengiamų Metinių vidaus audito tarnybos veiklos ataskaitų (toliau – Ataskaita) ir Finansų ministerijos kasmet rengiamos apibendrintos informacijos apie vidaus audito tarnybų veikimą viešuosiuose juridiniuose asmenyse (toliau – Apžvalga) rengimo (tobulinimo) poreikį ir sukuriamą naudą, š. m. vasario 26 d. – kovo 15 d. pasinaudodami apklausos įrankiu *apklausa.lt* atlikome viešųjų juridinių asmenų vidaus audito tarnybų vadovų ir vidaus auditorių (toliau kartu – vidaus auditoriai) anoniminę apklausą.

Į apklausos anketoje pateiktus klausimus atsakė 74 respondentai, iš jų – 40 savivaldybių centralizuoto vidaus audito tarnybų ir 34 valstybės viešųjų juridinių asmenų vidaus audito tarnybų darbuotojai.

Atliekant apklausą dėl *Ataskaitų* siekta:

- ✓ sužinoti, kaip vidaus auditoriai vertina Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu¹ nustatytą *Ataskaitos* (ir jos priedų) formą;
- ✓ išsiaiškinti poreikį *Ataskaitos* turinį papildyti kita aktualia informacija;
- ✓ nustatyti poreikį *Ataskaitą* rengti ir teikti informacinių sistemų priemonėmis ir kt.

Apibendrinus vidaus auditorių nuomonę dėl *Ataskaitos* rengimo, pažymėtina, kad apie 70 procentų respondentų savo vadovams rengia ir teikia tokios pačios formos ir turinio *Ataskaitą*, kuri yra nustatyta finansų ministro įsakymu (22 respondentai informavo, kad rengia detalesnę ir išsamesnę *Ataskaitą*). Taip pat dauguma respondentų (57 proc.) sutiko, kad nustatyta *Ataskaitos* forma yra patogi pildymui. Net 78 procentai atsakiusių vidaus auditorių pritarė, kad *Ataskaitoje* nustatytos informacijos pakanka metinei vidaus audito tarnybos veiklai atskleisti. *Ataskaitą* rengti ir teikti informacinių sistemų priemonėmis pageidautų apie 45 procentus respondentų (49 proc. nuomonės šiuo klausimu neturėjo). Poreikį *Ataskaitos* turinį papildyti kita informacija matytų 18 procentų respondentų.

Atliekant apklausą dėl *Apžvalgos* siekta:

- ✓ sužinoti, kaip vidaus auditoriai vertina Finansų ministerijos rengiamą ir interneto svetainėje skelbiamą *Apžvalgą*;
- ✓ išsiaiškinti, ar *Apžvalgoje* pateikta informacija yra naudinga ir prisideda prie vidaus audito tarnybos veiklos tobulinimo;

¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2019 m. gruodžio 23 d. įsakymas Nr. 1K-402 „Dėl vidaus audito įgyvendinimo“.

✓ nustatyti poreikį papildyti Apžvalgą kita vidaus auditoriams aktualia informacija ir kt.

Apklaustos rezultatai parodė, kad apie 75 procentus respondentų teigiamai vertina Finansų ministerijos rengiamą Apžvalgą, dauguma respondentų (apie 60 proc.) pritarė, kad Apžvalgoje teikiama informacija prisideda prie jų vidaus audito tarnybos veiklos tobulinimo ir padeda palyginti viešojo sektoriaus vidaus audito tarnybų veiklos rodiklius su praėjusio ataskaitinio laikotarpio rodikliais (apie 65 proc.) bei išvelgti viešojo sektoriaus vidaus audito tarnybų veiklos dinamiką/pokyčius (apie 60 proc.). Net 78 procentai respondentų pageidautų, kad Finansų ministerija ir toliau rengtų Apžvalgą ir viešintų ją Finansų ministerijos interneto svetainėje.

Pažymime, kad šiuo metu baigiame nagrinėti ir apibendrinti apklaustos anketose pateiktus siūlymus dėl Ataskaitos (jos priedų) ir Apžvalgos turinio patikslinimo/papildymo, kuriuos įvertinę prireikus inicijuosime minėtų dokumentų peržiūrą ir tobulinimą.

Papildomai atkreipiame dėmesį į tai, kad vidaus audito tarnybų vadovų atsiskaitymo už vidaus audito tarnybos veiklą nuostatos į Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymą ir kitus vidaus audito reglamentuojančius teisės aktus yra perkeltos iš Tarptautinių vidaus audito profesinės praktikos standartų (2017 m.)². Atsižvelgdami į tai, kad 2024 metais Vidaus auditorių institutas išleido naujus Pasaulinius vidaus audito standartus³, įsigaliosiančius 2025 metais, planuojame peržiūrėti ir prireikus atnaujinti visą viešojo sektoriaus vidaus audito tarnybų atskaitingumo procesą.

Dėl Protokolo 2 punkte nurodytų veiksmų

Įvertinę Protokolo 2 punkte pateiktą prašymą užtikrinti viešųjų juridinių asmenų išorinio vidaus audito tarnybų veiklos vertinimo (toliau – išorinis vertinimas) rezultatų sklaidą, pažymime, kad apibendrinti 2022 metų išorinių vertinimų rezultatai buvo pateikti Finansų ministerijos interneto svetainėje patalpintose 2022 metų Apžvalgose⁴. Rengdami 2023 metų Apžvalgą planuojame pateikti detalesnę informaciją apie 2023 metais valstybės viešuosiuose juridiniuose asmenyse ir savivaldybėse atliktų išorinių vertinimų rezultatus: nurodyti dažniausiai pasitaikančius vidaus audito tarnybų veiklos trūkumus, vertintojų pateiktas rekomendacijas vidaus audito tarnybų veiklai tobulinti, nustatytus gerosios praktikos pavyzdžius ir kitą svarbią informaciją.

Išorinių vertinimų rezultatų sklaida taip pat vykdoma Finansų ministerijos specialistams dalyvaujant įvairiuose renginiuose (susitikimuose, seminaruose, apvalaus stalo diskusijose ir pan.) su vidaus auditoriais ir kitais dalyviais. Išorinių vertinimų rezultatai vidaus auditoriams jau buvo pristatyti šiuose renginiuose:

2023 m. birželio 9 d. Valstybės ir savivaldybių vidaus auditorių asociacijos organizuotame seminare vidaus auditoriams;

2023 m. lapkričio 29 d. Vidaus auditorių asociacijos organizuotame susitikime – apvalaus stalo diskusijoje „Rizikų vertinimu pagrįstas planavimas VJA“ (skaitytas pranešimas „Išvalgos ir lūkesčiai“);

2023 m. lapkričio 30 d. Specialiųjų tyrimų tarnybos organizuotame renginyje vidaus auditoriams „Korupcijos rizikos valdymo vertinimas“ (skaitytas pranešimas „2022 m. korupcijos rizikos valdymo vertinimų savivaldybėse apžvalga“);

2024 m. sausio 25 d. susitikime su valstybės viešųjų juridinių asmenų (ministerijų, Valstybės kontrolės, Prezidento, Seimo ir Vyriausybės kanceliarijų) vidaus audito tarnybų vadovais;

2024 m. balandžio 18 d. Valstybės ir savivaldybių vidaus auditorių asociacijos ir Klaipėdos universiteto tęstinių studijų instituto organizuotame seminare „Vidaus auditorių profesinių gebėjimų tobulinimas“ (skaitytas pranešimas „Savivaldybių CVAT veiklos aktualūs klausimai. Išoriniai savivaldybių CVAT veiklos vertinimai“).

Atsižvelgdami į išorinių vertinimų metu nustatytus dažniausiai pasitaikančius vidaus audito tarnybų veiklos trūkumus ir problemines sritis (metinis vidaus audito tarnybų veiklos planavimas, išankstinis rizikos vertinimas, vidaus kontrolės vertinimas ir kt.), ateityje planuojame organizuoti

² 2060 standartas – Atsiskaitymas aukščiausiems vadovams ir tarybai (valdybai).

³ The *Global Internal Audit Standards* (January 9, 2024), the Institute of Internal Auditors.

⁴ Apžvalgos skelbiamos Finansų ministerijos interneto svetainėje finmin.lrv.lt skiltyje *Veiklos sritys–Vidaus kontrolė ir vidaus auditas–Apibendrinta informacija apie vidaus audito tarnybų veikimą viešuosiuose juridiniuose asmenyse*.

susitikimus – apvalaus stalo diskusijas su valstybės viešųjų juridinių asmenų ir savivaldybių vidaus audito tarnybų darbuotojais, kuriuose būtų skaitomi pranešimai, organizuojamos diskusijos bei pasidalinama gerosios praktikos pavyzdžiais atskirais tobulintiniais vidaus audito tarnybų veiklos klausimais.

Dėl Protokolo 3 punkte nurodytų veiksmų

Siekdami įvertinti, ar reikalinga nustatyti privalomus reikalavimus vidaus auditorių kvalifikacijai tobulinti, kokia yra tokios galimybės sudarymo praktinė nauda ir galimos rizikos bei kokius teisės aktų, reglamentuojančių vidaus auditą, pakeitimus reikėtų inicijuoti, šiuo metu atliekame analizę⁵ ir nagrinėjame galimus informacijos šaltinius: iki 2020 metų veikusių viešųjų juridinių asmenų vidaus auditorių atestavimo sistemą, kitų viešojo sektoriaus veiklos sričių kvalifikacijos tobulinimo teisinį reguliavimą, Tarptautinius vidaus audito profesinės praktikos standartus, Efektyvios vidaus audito veiklos organizavimo viešajame sektoriuje gaires, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos apžvalgas, taip pat Ataskaitose pateiktą informaciją apie vidaus auditorių kvalifikacijos tobulinimą ir kitą susijusią informaciją. Atlikę minėtą analizę jos rezultatus apibendrinsime dokumente, kuris atspindėtų išvalgas ir siūlymus dėl poreikio nustatyti privalomus reikalavimus vidaus auditorių kvalifikacijai kelti.

Papildomai pažymime, kad atsižvelgdami į 2024 metais Vidaus auditorių instituto išleistus naujus Pasaulinius vidaus audito standartus planuojame peržiūrėti ir prireikus atnaujinti reikalavimus (inicijuoti teisės aktų pakeitimus) vidaus auditorių profesionalumui ir kvalifikacijos tobulinimui.

Vida Kasperavičienė, tel. (8 5) 219 9338, el. p. vida.kasperaviciene@finmin.lt

---

⁵ Šios analizės atlikimas yra įtrauktas į Finansų ministerijos Vidaus audito ir kontrolės metodologijos grupės 2024 metų prioritetinių darbų sąrašą (atitinkamai – į grupės darbuotojų metines užduotis), šiuo metu jau yra pradėtas ir planuojamas užbaigti iki gegužės mėn. pabaigos.